

Na podlagi petega odstavka 6. člena, tretjega odstavka 17. člena, drugega odstavka 18. člena in drugega odstavka 20. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

P R A V I L N I K

o ukrepih za ugotavljanje, zatiranje in preprečevanje varoze čebel

1. člen **(vsebina pravilnika)**

Ta pravilnik določa ukrepe za preprečevanje, ugotavljanje in zatiranje varoze čebel (v nadaljnjem besedilu: bolezen) in obveščanje o bolezni.

2. člen **(pomen izrazov)**

(1) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

- ☒ **zapora čebelnjaka** je prepoved premika čebeljih družin, čebel in matic ter satja;
- ☐ **varoza čebel** je bolezen čebelje družine, ki je ugotovljena na osnovi prisotnosti povzročitelja bolezni *Varroa destructor* in znakov bolezni na čebelji zalegi oziroma na čebelah;
- ☐ **čebelnjak** je skupina panjev, ki predstavljajo epidemiološko enoto;
- ☒ **območje napadenega čebelnjaka (z ugotovljeno boleznijo)** je območje, na katerem so vsi čebelnjaki v razdalji 500 m okrog žarišča;
- ☐ **apitehnični ukrepi** so tehnološki posegi v čebeljo družino z namenom zniževanja števila varoj oziroma ohranjanja odpornosti čebeljih družin;
- ☐ **čebelar** je pravna ali fizična oseba, ki je odgovorna za čebele; lahko je lastnik čebel ali se ukvarja z rejo čebel;
- ☐ **čebelar prevoznik** je čebelar, ki prevaža čebele na pašo.

(2) Poleg izrazov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo tudi izrazi iz zakona, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

3. člen **(sum in potrditev bolezni)**

(1) Ob sumu na bolezen mora imetnik živali to v dveh delovnih dneh oziroma v okviru rednega delovnega časa telefonsko sporočiti veterinarju Nacionalnega veterinarskega instituta (v nadaljnjem besedilu: veterinar NVI), odgovornemu za zdravstveno varstvo čebel.

(2) Na bolezen se sumi, če je ugotovljena prisotnost povzročitelja bolezni in je prisoten eden ali več bolezenskih znakov, navedenih v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Veterinar NVI mora ob sumu na bolezen v petih delovnih dneh s pregledom čebelje družine potrditi ali ovreči sum na bolezen in prisotnost povzročitelja na kraju samem oziroma v laboratoriju.

(4) Bolezen je potrjena, ko veterinar NVI ugotovi:

- prisotnosti povzročitelja in
- prisotnosti enega ali več znakov bolezni na zalegi oziroma na čebelah, navedenih v Prilogi 1.

4. člen **(ukrepi veterinarja NVI)**

Po potrditvi bolezni veterinar NVI:

- a) opravi klinični pregled vseh čebeljih družin v napadenem čebelnjaku,
- b) s pisnim navodilom, ki ga izda imetniku živali in je zanj obvezno, določi:

- ☐ zaporo čebelnjaka;
- ☐ zdravljenje čebeljih družin oziroma neškodljivo odstranitev odmirajočih in mrtvih čebeljih družin in dezinfekcijo;
- ☐ način spremljanja napadenosti s povzročiteljem in potrebne apitehnične ukrepe;
- ☐ zagotavljanje biovarnostnih in drugih ukrepov v čebelnjaku;
- ☐ način obveščanja veterinarja NVI o izvedenih ukrepih in sodelovanja z veterinarjem NVI pri kontrolnih kliničnih pregledih.

5. člen

(ukrepi uradnega veterinarja)

(1) Po potrditvi bolezni uradni veterinar poleg ukrepov iz prejšnjega člena z odločbo odredi naslednje ukrepe:

- ☐ klinični pregled čebeljih družin v čebelnjakih na območju napadenega čebelnjaka v obdobju 30 dni;
- ☐ kontrolne klinične preglede v napadenem čebelnjaku, ki jih opravi veterinar NVI v obdobju najmanj 30 dni, oziroma dokler bolezen ni izključena;
- ☐ druge ukrepe.

(2) Ukrepi iz prve alineje prejšnjega odstavka morajo ostati v veljavi najmanj do zaključka kliničnih pregledov. Ukrepi iz druge alineje prejšnjega odstavka morajo ostati v veljavi najmanj do pridobitve negativnih rezultatov kontrolnega kliničnega pregleda.

(3) O prenehanju bolezni in odpravi ukrepov iz prvega odstavka tega člena uradni veterinar izda odločbo.

6. člen

(obveščanje, poročanje in prijavljanje bolezni)

(1) Veterinar NVI mora o potrditvi bolezni obvestiti čebelarje z območja napadenega čebelnjaka in krajevno čebelarsko društvo.

(2) O izdanih ukrepih iz prejšnjega člena in o izključitvi bolezni mora veterinar NVI obvestiti območni urad Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: UVHVVR).

(3) Veterinar NVI mora o rezultatih kliničnega pregleda v čebelnjakih na območju napadenega čebelnjaka obvestiti območni urad UVHVVR.

(4) Pojav bolezni mora veterinar NVI vnesti v Sistem za spremljanje, poročanje in obveščanje o boleznih živali (EPI) najpozneje do desetega dne v mesecu za pretekli mesec.

7. člen

(preventivni ukrepi)

(1) Imetniki čebel morajo za svoje čebelje družine najmanj dvakrat letno zagotoviti preventivne ukrepe proti bolezni v naslednjih obdobjih:

- ☐ po zadnjem točenju medu oziroma najkasneje do 15. avgusta tekočega leta in
- ☐ v jesensko-zimskem času, ko so čebelje družine brez zalege.

(2) Opravljene preventivne ukrepe iz prejšnjega odstavka mora imetnik čebel vpisati v dnevnik veterinarskih posegov.

(3) Strokovno navodilo za izvajanje preventivnih ukrepov najmanj enkrat letno pripravi NVI in jih objavi na svoji spletni strani.

(4) Čebelar prevoznik, ki želi prepeljati čebele izven območja napadenega čebelnjaka (z ugotovljeno boleznijo), podpiše izjavo, da ob pregledu svojih čebeljih družin ni ugotovil suma na bolezen in da napadenost z varojami ne presega priporočenih vrednosti za prisotnost povzročitelja bolezni, ki jih najmanj enkrat letno objavi NVI v strokovnem navodilu za izvajanje preventivnih ukrepov. Obrazec z izjavo je dostopen na spletni strani NVI.

(5) Podpisano izjavo iz prejšnjega odstavka posreduje na NVI, ki mu izda dovoljenje za premik čebel.
Po premiku čebel veterinar NVI na novi lokaciji opravi klinični pregled.

KONČNA DOLOČBA

8. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-226/2017

Ljubljana, dne 11. junija 2019

EVA 2017-2330-0049

dr. Aleksandra Pivec
Ministrica za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

PRILOGA 1

Klinični in patomorfološki znaki bolezni:

- presledkasta zalega, z luknjicami in razpokami na pokrovčkih ali brez njih, z mrtvimi čebelami pod pokrovčki, ki se niso izlegle,
- poškodovane bube oziroma čebele (poškodbe kril, tipalk, nog, krajši zadki),
- vidne varoje na bubah oziroma čebelah, čebele lazijo, se tresejo,
- nenadno zmanjšanje števila čebel v panju, pešanje oziroma odmiranje čebeljih družin.

Prisotnost povzročitelja bolezni:

- stopnja napadenosti čebeljih družin z varojami presega priporočene vrednosti, ki jih najmanj enkrat letno objavi NVI v strokovnem navodilu za izvajanje preventivnih ukrepov.